

кризового впливу на підвищення життєвого рівня громадян. Такою рішучою силою, як показує світовий досвід є національний кооперативний рух. Виконання поставлених перед системою освіти завдань, потребує підготовки висококваліфікованих фахівців різних рівнів. Випускники кооперативних вузів повинні володіти сучасними знаннями, на рівні європейських країн, щоб допомогти державі вийти з кризового стану та забезпечити собі престижну роботу.

Полтавський кооперативний університет споживчої кооперації України готує спеціалістів для нашої держави. Наукова, теоретична підготовка є початковим елементом у формуванні спеціалістів. У зв'язку з цим, в ході підготовки спеціалістів вищої кваліфікації, виникає проблема у відповідності їх рівня рівню вимог переходного періоду. І велику роль в цьому відіграє викладання спеціальних дисциплін. В умовах європейської інтеграції, викладання спеціальних дисциплін має свою специфіку, пов'язану зі скороченням аудиторного часу та збільшенням об'ємів самостійної роботи студентів. Безсумнівно, одним з напрямків в вирішенні цієї проблеми слід вбачати систему відповідності визначенням вимогам. Одним з елементів цієї системи є критерії якості підготовки спеціалістів. Перш за все необхідно розглянути питання, яким критеріям повинен відповідати сучасний спеціаліст, якого готує спеціальна кафедра (кафедра комерційної діяльності та підприємництва)?

По-перше, використовуючи знання з логістики, основ підприємництва, комерційної діяльності, бізнес-плану, біржової діяльності та ділової комерційної документації, спеціаліст повинен вміти формувати інформаційний банк даних про товари, постачальників, споживачів, асортимент, споживчі властивості, якісні показники товарів вітчизняного і зарубіжного виробництва. Це дасть змогу зробити важливі кроки щодо формування регіонального ринку товарів та послуг, розвитку малого бізнесу, насичення ринку вітчизняною продукцією та впливати таким чином на ступінь розвинутості ринкової економіки. По-друге, спеціаліст, магістр-випускник ПУСКУ, майбутній підприємець повинен найбільш раціональним чином визначати оптимальну структуру асортименту для конкретного торгівельного або виробничого підприємства, що в свою чергу відіграє важливу роль в задоволенні потреб споживачів та одержанні прибутку, вміти користуватися правовою та нормативною базами з метою оцінки конкурентоспроможності товарів, правової діяльності власної фірми; як майбутній керівник вміти проводити ділові переговори, укладати угоди щодо закупівлі товарів, організації підготовки до укладання експертно-імпортних контрактів, організації оптового продажу

товарів і експортних операцій, активізації роздрібного продажу товарів, організації і впровадження прогресивних методів продажу товарів, організації інфраструктурних зв'язків.

З урахуванням того, що спеціаліст або магістр ПУСКУ може працювати в різних галузях ринкової економіки, він повинен використовувати знання зі спеціальних дисциплін в конкретних умовах діяльності підприємства, які пов'язані з розробкою каналів збуту та закупівлі, оптимізацією комерційно-технологічних рішень при просуванні товарів на ринку, розробкою та реалізацією стратегії в галузі комерційної логістики, вміння розраховувати варіанти оптимізації технологічного та комерційного процесу, пошуку слабої ланки для збільшення прибутковості підприємств. Задоволення споживчого попиту, забезпечення належного рівня культури обслуговування в певній мірі залежать від знань спеціальних дисциплін. Тому, спеціаліст, магістр повинні чітко знати правила обслуговування споживачів в підприємствах торгівлі та громадського харчування, контролювати забезпечення підприємств необхідним технологічним устаткуванням, усувати причини порушень торгівельно-технологічних процесів, здійснювати заходи щодо підвищення рівня інформованості.

Для підготовки студентів необхідне використання новітніх технологій викладання спеціальних дисциплін – кредитно-модульні розробки, ділові ігри, кейси, ЕОМ для практичної та самостійної роботи, ККЗ, електронні конспекти лекцій, тестування, використання програмного забезпечення для практичних занять, написання наукових робіт, пошук інформації та проведення магістрів-класів перед студентською аудиторією.

ПРО ЗАПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ДИСКРЕТНИЙ АНАЛІЗ»

Роскладка О.В., доцент, к.ф.-м.н.

Полтавський університет споживчої кооперації України

У сучасних умовах бурхливого розвитку суспільства одним із найважливіших завдань вищої школи є виховання гуманної, творчої особистості, здатної до самовдосконалення як в інтелектуальному, так і в моральному аспекті. Сьогодні особливо актуальним у вищих навчальних закладах є впровадження європейського методу організації навчання – модульно-рейтингової системи. Розбиття на модулі у процесі вивчення дисциплін систематизує та покращує сприйняття та засвоєння матеріалу.

Однією з базових дисциплін для студентів спеціальності «Економічна кібернетика» є «Дискретний аналіз». У результаті вивчення цієї дисципліни студенти отримують грунтовні знання з теорії дискретних множин, теорії графів, комбінаторного аналізу, теорії нечітких множин, чисельних методів аналізу в економічних дослідженнях тощо. Уже з наведеного переліку видно наскільки важливими як в теоретичному, так і в практичному значенні є набуті студентами фундаментальні знання з дискретного аналізу. Особливістю викладання дисципліни «Дискретний аналіз» є велика насиченість дисципліни змістовним матеріалом в порівняно невеликій кількості годин на її вивчення.

Значна щільність інформації вимагає від викладача особливої ретельності в підході до поділу дисципліни на окремі модулі. Такий розподіл повинен задовільняти наступним критеріям:

- змістовна завершеність окремих модулів;
- логічний зв’язок при переході від одного модуля до іншого;
- пропорційний розподіл часу між модулями відповідно до їх складності;
- забезпечення проміжного (модульного) контролю знань студентів.

З урахуванням наведених критеріїв при розробці модульно-рейтингової системи для дисципліни «Дискретний аналіз» був запроваджений наступний тематичний розподіл матеріалу:

Модуль 1:

- Елементи теорії множин.
- Відношення. Алгебраїчні системи.
- Математична логіка.

6 годин лекцій, 12 годин практичних занять, 11 годин самостійної роботи, розрахунково-графічна робота № 1.

Модуль 2:

- Комбінаторний аналіз.
- Теорія графів.

8 годин лекцій, 12 годин практичних занять, 8 годин самостійної роботи, розрахунково-графічна робота № 2.

Модуль 3:

- Теорія нечітких множин.
- Чисельні методи аналізу в економічних дослідженнях.

6 годин лекцій, 10 годин практичних занять, 8 годин самостійної роботи.

Змістовне наповнення лекцій, практичних занять, тем самостійної роботи та типові варіанти розрахунково-графічних робіт розміщені у віртуально-тренінговій системі SITA.

**СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНИХ УСТАНОВОК НА
ДОСЯГНЕННЯ НАЙВІЩИХ РЕЗУЛЬТАТІВ З ХІМІЇ В
УМОВАХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ**

Дмитренко В.І., асистент; Цимбал В.М., асистент

Полтавський університет споживчої кооперації України

«*O, beatum tempus inventus!*» – в захопленні вигукували стародавні римляни, згадуючи прекрасні роки юності. Особливим змістом вони наповнюються в студентську пору. Адже саме в ці роки формуються основні новоутворення особистості: світогляд і самовизначення, інтелект, відбувається освоєння професійних знань, навичок і вмінь, знайомство з нормами професійної етики.

Як саме у студента, який щойно вступив до університету, окрім бажання одержати диплом спеціаліста сформувати прагнення до навчання? Ми вважаємо, що перш за все необхідно розвинути у нього мотиваційну сферу.

Протягом багаторічної роботи зі студентами-першокурсниками ми неодноразово відмічали у деяких з них своєрідний психологічний інфантілізм, який проявляється у відсутності сформованого лізновального інтересу. Вже на перших лабораторних заняттях вони вирізняються неспроможністю цілеспрямовано сприймати матеріал, зосереджувати увагу, занам’ятовувати, що свідчить про недостатню сформованість довільних психічних процесів. А оскільки довільність є функцією мотивації, то відсутність останньої говорить і про відсутність сформованої мотивації до навчання.

Відомо, що позитивні установки на вивчення дисципліни можна розглядати як елементи мотивації до навчання. Для студентів зі сформованою мотиваційною сферою найбільш характерним є етап динаміки розвитку мотивів учнів, які домінують у широкому соціальному житті та споріднених з ними соціальних перспектив. В умовах Болонського процесу доцільно створити установку на те, що навчання в університеті має за мету формування висококласного спеціаліста, який може бути конкурентноспроможним на європейському ринку праці.

Досвід роботи з першокурсниками в різних ВУЗ показав, що сучасна школа практично не виконує функції розвитку мислення. Студенти не вміють спостерігати, узагальнювати, робити висновки, не можуть сформулювати власну думку. Тому на лабораторних заняттях з неорганічної хімії ми вчимо першокурсників спостерігати за ходом експерименту, фіксувати його результат, формуємо вміння чітко і коротко здійснювати запис спостережень, записувати рівняння відповідних реакцій та аналізувати їх, узагальнювати і робити висновки за результатами досліду.

Досягнення студентів у порівнянні з попереднім рівнем сприяє формуванню у них вищої, але адекватної самооцінки, сприяючи тим самим створенню позитивних установок на навчання. Таку ж мету має